

DECIZIE

11 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Sveatoslav Moldovan
Ion Druță
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către lichidatorul Firmei de Producție și Comerț ”Vica” Societate cu Răspundere Limitată în procedura falimentului – Igor Bulgaru,

în pricina civilă a Firmei de Producție și Comerț ”Vica” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la intentarea procesului de insolabilitate,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2016, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea lichidatorului Firmei de Producție și Comerț ”Vica” Societate cu Răspundere Limitată în procedura falimentului – Igor Bulgaru cu privire la tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului,

c o n s t a t ă

La 07 septembrie 2015, FPC ”Vica” SRL a depus în instanța de insolabilitate cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de sine, invocând drept motiv incapacitatea de plată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2015, a fost admisă spre examinare cererea introductivă, iar prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2015, a fost intentată procedura simplificată a falimentului în privința debitorului FPC ”Vica” SRL cu dizolvarea acesteia, amplasată în: or. Ștefan Vodă, str. Trandafirilor, 24/1, c/f 1003608150734, iar în calitate de lichidatori fiind desemnat Bulgaru Igor.

La 20 aprilie 2016, lichidatorul FPC ”Vica” SRL – Igor Bulgaru a depus în instanța de insolabilitate cerere, solicitînd, în temeiul art. 248 alin. (1) lit. lit. f) și h) și art. 14 din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, tragerea la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolubil în persoana asociatului/administratorului – Ungureanu Janna cu cota de 50% din capitalul social și asociatului întreprinderii Arutiunean Victoria cu cota de participare de 50% din capitalul social, cu încasarea în mod solidar din contul ultimelor sume de 179.294,28 lei cu titlu de creanțe validate față de patrimoniul FPC ”Vica” SRL, care nu sunt acoperite integral de masa debitoare.

În susținerea cererii lichidatorul Igor Bulgaru a invocat că din cererea introductivă și Actul de control a IFS Ștefan Vodă nr. 3-547737 din 16 octombrie 2015 rezultă că FPC

”Vica” SRL de la sfârșitul anului 2013 nu a mai avut careva venituri, acumulând doar cheltuieli și datorii, care au fost în creștere constantă.

În același timp, declară că din același Act de control a IFS Ștefan Vodă nr. 3-547737 din 16 octombrie 2015 și rapoartele financiare a întreprinderii pentru anii 2013-2014 rezultă că întreprinderea insolubilă în perioada 2013-2014 până la 14 septembrie 2015 nu a desfășurat activitate de întreprinzător, nu au fost înregistrate operațiuni de intrare a mijloacelor financiare pe conturi bancare ale debitorului, nu au fost efectuate decontări în numerar, precum și nu au fost efectuate careva operațiuni de export-import, de aceea nu a fost calculat și achitat impozitul pe venit din lipsa bazei impozabile.

Consideră lichidatorul că debitorul FPC ”Vica” SRL era obligată să înainteze cererea introductivă până la atingerea de facto a stării incapacității de plată și supraîndatorare, adică încă în decembrie 2013, însă a omis în mod intenționat acest termen de a se adresa în instanța de insolabilitate pentru intentarea procedurii față de sine a procesului de insolabilitate, continuând astfel activitatea comercială prejudiciabilă atât pentru întreprindere, cât și pentru instituțiile de stat.

Afirmă că de fapt conducerea FPC ”Vica” SRL a omis cu rea-credință și în dauna creditorilor de a înainta în termenul prevăzut cererea introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate, depunând-o abia la 07 septembrie 2015, când întreprinderea nu mai dispunea de masă debitoare, care ar fi putut acoperi toate cheltuielile procesului de insolabilitate, având ca scop unic de a crea aparența de legalitate la depunerea cererii introductive pentru a evita răspunderea subsidiară patrimonială prevăzută de lege pentru nedepunerea în termen a cererii introductive și a se eschiva de la restituirea datoriilor acumulate.

Menționează lichidatorul Igor Bulgaru că din răspunsurile primite de la organele abilitate s-a stabilit că întreprinderea insolubilă nu are careva bunuri mobile sau imobile, titluri de valoare, activitatea acesteia fiind desfășurată numai de folosirea încăperilor Primăriei or. Ștefan Vodă situate în casa de cultură a or. Ștefan Vodă în baza contractului de locațiune, realizându-și produsele și mărfurile în aceste încăperi, fiind unica sursă de venit a societății în perioada activității, însă, încăperile respective au fost restituite Primăriei or. Ștefan Vodă, prin eliberarea acestora la 27 februarie 2013.

Afirmă că organele de conducere a FPC ”Vica” SRL nu au controlat rațional și competent activitatea întreprinderii, neglijând aceste obligații prevăzute de legislația în vigoare și prin urmare au adus societatea în stare de incapacitate de plată intenționat.

Susține că responsabile de aducere în stare de insolabilitate și de prejudiciere a creditorilor sunt administratorul/asociatul FPC ”Vica” SRL – Ungureanu Janna și asociatul Arutiunean Victoria, care nu au controlat activitatea societății și nu au verificat adecvat starea economico-financiară curentă a întreprinderii, din care considerente anume dânsese urmează să suporte și să execute creanțele creditorilor în partea neacoperită de masa debitoare.

Afară de aceasta, indică lichidatorul Igor Bulgaru că conform tabelului definitiv al creanțelor FPC ”Vica” SRL sunt validate creanțele: IFS Ștefan Vodă în mărime de 20.474,42 lei; CNAS – 18.813,74 lei și ale Primăriei or. Ștefan Vodă – 140.006,12 lei.

Invocă că reieșind din faptul că masa debitoare nu există și lipsesc surse de a stinge creanțele creditorilor validați în mărime totală de 179.294,28 lei, consideră că acesta sumă urmează a fi încasată în mod solidar din contul administratorului/asociatului FPC ”Vica” SRL – Ungureanu Janna și asociatului Arutiunean Victoria.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2016, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea lichidatorului FPC "Vica" SRL în procedura falimentului – Igor Bulgaru cu privire la tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului FPC "Vica" SRL în persoana administratorului/asociatului FPC "Vica" SRL – Ungureanu Janna și asociatului Arutiunean Victoria.

La 11 octombrie 2016, în termenul prevăzut de art. 8 din Legea insolabilității, lichidatorul FPC "Vica" SRL în procedura falimentului – Igor Bulgaru a declarat recurs nemotivat împotriva hotărârii instanței de insolabilitate, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri sub formă de decizie de admitere a cererii sale privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului FPC "Vica" SRL în persoana administratorului/asociatului FPC "Vica" SRL – Ungureanu Janna și asociatului Arutiunean Victoria.

Ulterior, la 27 decembrie 2016, lichidatorul FPC "Vica" SRL – Igor Bulgaru a depus cererea de recurs motivată, invocând că instanța de insolabilitate eronat a ajuns la concluzia de a-i respinge cererea privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale FPC "Vica" SRL, având în vedere că din probele anexate la actele pricinii cert rezultă că creanțele înaintate și validate ale IFS Ștefan Vodă și ale CNAS au apărut după anul 2013 și până la data intentării procesului de insolabilitate în privința debitorului, iar creanțele Primăriei or. Ștefan Vodă au apărut de până la intentarea procedurii de insolabilitate.

La 27 decembrie 2016, în adresa administratorului/asociatului FPC "Vica" SRL – Ungureanu Janna și asociatului Arutiunean Victoria a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către lichidatorul FPC "Vica" SRL – Igor Bulgaru, cu înștiințarea depunerii referinței.

La 09 ianuarie 2017, administratorul/asociatul FPC "Vica" SRL – Ungureanu Janna și asociatul Arutiunean Victoria au depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de către lichidatorul FPC "Vica" SRL – Igor Bulgaru, cu menținerea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2016, pe care o consideră legală și întemeiată, invocând că instanța de insolabilitate a verificat minuțios toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii, dând o apreciere corectă tuturor probelor prezente la actele pricinii cu respectarea normelor de drept material și procedural.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii instanței de insolabilitate, din următoarele considerente.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

Conform art. 14 alin. (1)-(4) din Legea insolabilității, debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art. 10. Debitorul este obligat să depună cerere introductivă și în cazul în care: a) executarea integrală a creanțelor

scadente ale unui sau ale mai multor creditori poate cauza imposibilitatea satisfacerii integrale la scadență a creanțelor celorlalți creditori; *b*) în cadrul lichidării, care se efectuează conform altor legi, devine evident că debitorul nu poate satisface integral creanțele creditorilor. Debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin. (2) și la art. 10 alin. (2). Dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile și în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislația în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociații cu răspundere nelimitată și lichidatorii debitorului răspund subsidiar în fața creditorilor pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3). Aceste persoane sunt trase la răspundere penală în conformitate cu legea.

Potrivit art. 15 alin. (1) din Legea insolvenței, în cazul insolvenței debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicații obligatorii pentru debitor ori care pot influența în alt mod acțiunile debitorului (insolvență intenționată), aceștia poartă răspundere subsidiară solidară față de creditori în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanțelor creditorilor.

Din dispozițiile art. 247 alin. (1) și (2) din aceeași Lege rezultă că, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii. Prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care dețineau funcțiile respective la data intentării procesului de insolvență, precum și celor care au deținut aceste funcții pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Reieșind din prevederile art. 248 alin. (1), (4), (5) și (6) din Legea insolvenței, dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, la cererea administratorului insolvenței/lichidatorului instanța de insolvență poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvent să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvența prin una dintre următoarele acțiuni: *a*) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal; *b*) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului; *c*) majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului; *d*) procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate; *e*) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire și a ștampilei; *f*) dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitatea de plată; *g*) dispunerea, în luna precedentă încetării plăților, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori; *h*) nedeținerea cererii de intentare a procesului de insolvență conform prevederilor art. 14; *i*) comiterea altor acțiuni care au dus daune proprietății debitorului. În caz de pluralitate, răspunderea persoanelor prevăzute la alin. (1) este solidară, cu condiția ca apariția stării de insolvență să fie actuală sau anterioară perioadei în care și-au exercitat mandatul ori au deținut poziția ce ar fi putut cauza insolvența debitorului. Persoanele în cauză se pot apăra de solidaritate dacă, în organele colegiale de conducere ale debitorului, s-au opus actelor sau faptelor care au cauzat insolvența sau dacă au lipsit de la luarea

deciziilor care au cauzat insolvabilitatea și au făcut să se consemneze, ulterior luării deciziei, opoziția lor la aceste decizii. Măsura prevăzută la alin. (1) se prescrie în termen de 3 ani de la data la care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat starea de insolvabilitate, dar nu mai devreme de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate. În toate cazurile, asupra acțiunii prevăzute la alin. (1), instanța de insolvabilitate se pronunță prin hotărâre, care poate fi contestată cu recurs de persoanele vizate în ea.

Astfel, legiuitorul a stabilit expres situațiile în care membrii organelor de conducere și/sau de supraveghere, precum și orice altă persoană care au contribuit la apariția stării de insolvabilitate a debitorului, pot fi trași la răspundere subsidiară de către instanța de insolvabilitate.

Totodată, se reține că răspunderea nu devine automat operantă în toate cazurile în care pasivul social nu poate fi acoperit, ci doar atunci când se demonstrează că prin acțiunea culpabilă și intenționată, subiecții vizați au cauzat starea de insolvabilitate prin săvârșirea a vreo uneia din faptele enumerate în art. 248 alin. (1) din Legea insolvenței și a căror consecințe sau materializat prin crearea, menținerea sau aprofundarea stării de insolvabilitate, fiind astfel necesar întrunirea cumulativă a tuturor condițiilor pentru tragerea la răspunderea juridico-civilă, adică să existe: un prejudiciu; o faptă ilicită; legătura cauzală între faptă ilicită și prejudiciu și vinovăția persoanei responsabile. Iar, în caz de pluralitate, răspunderea persoanelor indicate este solidară, cu condiția ca apariția stării de insolvabilitate să fie actuală sau anterioară perioadei în care și-au exercitat mandatul ori au deținut poziția, ce ar fi putut cauza insolvabilitatea debitorului.

Din suportul probatoriu prezent la materialele dosarului rezultă că la 07 septembrie 2015, FPC "Vica" SRL a depus în instanța de insolvabilitate cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de sine, motivând că se află în incapacitate de plată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2015, a fost admisă spre examinare cererea introductivă, iar prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2015, a fost intentată procedura simplificată a falimentului în privința debitorului FPC "Vica" SRL cu dizolvarea acesteia, amplasată în: or. Ștefan Vodă, str. Trandafirilor, 24/1, c/f 1003608150734, iar în calitate de lichidatori fiind desemnat Bulgaru Igor.

Se reține că la 20 aprilie 2016, lichidatorul FPC "Vica" SRL – Igor Bulgaru a depus în instanța de insolvabilitate cerere, solicitând în baza art. 248 alin. (1) lit. lit. f) și h) și art. 14 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, tragerea la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolubil în persoana asociatului/administratorului – Ungureanu Janna cu cota de 50% din capitalul social și asociatului Arutiunean Victoria cu cota de participare de 50% din capitalul social, cu încasarea în mod solidar din contul ultimilor sumei de 179.294,28 lei cu titlu de creanțe validate față de patrimoniul FPC "Vica" SRL, care nu sunt acoperite integral de masa debitoare.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2016, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea lichidatorului FPC "Vica" SRL în procedura falimentului – Igor Bulgaru cu privire la tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului FPC "Vica" SRL în persoana administratorului/asociatului FPC "Vica" SRL – Ungureanu Janna și asociatului Arutiunean Victoria.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră justă soluția instanței de insolvență privind respingerea cererii lichidatorului FPC "Vica" SRL în procedura falimentului – Igor Bulgaru cu privire la tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului FPC "Vica" SRL, recurentul neprezentând probe prin care s-ar demonstra cu certitudine că anume acțiunile ilegale ale administratorului/asociatului FPC "Vica" SRL – Ungureanu Janna și ale asociatului Arutiunean Victoria din ultimii 2 ani înainte de intentarea procedurii de insolvență au adus la apariția stării de insolvență a debitorului sau prin nedeținerea în termen a cererii introductive a fost prejudiciată întreprinderea, fapt ce ar face posibilă tragerea persoanelor nominalizate la răspundere subsidiară.

În acest sens, argumentul recurentului precum că din probele anexate la actele pricinii cert rezultă că creanțele înaintate și validate ale IFS Ștefan Vodă și ale CNAS au apărut după anul 2013 și până la data intentării procesului de insolvență în privința debitorului, iar creanțele Primăriei or. Ștefan Vodă au apărut de până la intentarea procedurii de insolvență, este pur declarativ.

Or, lichidatorul FPC "Vica" SRL – Igor Bulgaru la depunerea cererii privind tragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere a debitorului urma de fapt să prezinte probe concludente și pertinente că anume în perioada septembrie 2013 - septembrie 2015, organele de conducere ale FPC "Vica" SRL, în persoana administratorului/asociatului– Ungureanu Janna și asociatului Arutiunean Victoria, au continuat activitatea debitorului întru aducerea acestuia în mod vădit la incapacitatea de plată, precum și că s-au adus careva prejudicii în acest sens în perioadă respectivă.

Instanța de recurs reține că în vederea atragerii la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale FPC "Vica" SRL, acțiunile culpabile ale acestora, prevăzute de alin. (1) art. 248 din Legea insolvenței, trebuiau să fi fost comise cu cel mult 2 ani înainte de intentarea procesului de insolvență în privința debitorului. Termenul de 2 ani fiind aplicabil exclusiv perioadei anterioare insolvenței în care s-au produs acțiunile ce au condiționat-o.

În speță, însă, s-a stabilit cert că FPC "Vica" SRL încă la 27 februarie 2013 a transmis către Primăria or. Ștefan Vodă toate încăperile închiriate, în care își desfășura nemijlocit activitatea economică, iar creanța Primăriei or. Ștefan Vodă - 140.006,12 lei a apărut în legătură cu neachitarea chiriei pe perioada până în anul 2012 inclusiv.

Cu atât mai mult, că FPC "Vica" SRL a informat la începutul anului 2013 pe toți creditorii săi, printre care Primăria or. Ștefan Vodă, inclusiv și IFS Ștefan Vodă, despre sistarea temporară a activității în legătură cu situația financiară precară în care a ajuns, adică a întreprins măsuri în vederea ocrotirii supraîndatorării întreprinderii.

Respectiv, în perioada septembrie 2013 – septembrie 2015, FPC "Vica" SRL nu putea să desfășoare o anumită activitate economică care să ducă la incapacitate de plată față de creditorii săi.

Faptul că debitorul FPC "Vica" SRL în perioada septembrie 2013 – septembrie 2015 nu a desfășurat nici o activitate economică rezultă atât din cererea introductivă a debitorului, cererea lichidatorului privind tragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere a debitorului, raportul de activitate a administratorului provizoriu a insolvenței din 06 noiembrie 2015, cât și Actul de control a IFS Ștefan Vodă nr. 3-547737 din 16 octombrie 2015.

Afară de aceasta, însăși recurentul atît în cererea sa din 20 aprilie 2016, cât și în recursul său recunoaște faptul că debitorul în perioada 2013-2014 pînă la 14 septembrie 2015, nu a desfășurat vreo activitate de întreprinzător, nu au fost înregistrate operațiuni de intrare a mijloacelor financiare pe conturi bancare ale debitorului, nu au fost efectuate decontări în numerar, precum și nici nu au fost efectuate careva operațiuni de export-import, de aceea nu a fost calculat și achitat impozitul pe venit din lipsa bazei impozabile.

Pe cale de consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că lichidatorul FPC "Vica" SRL - Igor Bulgaru nu a justificat faptul apariției prejudiciului în perioada de nu mai devreme de 2 ani de la data emiterii hotărârii de intentare a procedurii de insolvență, prin urmare, recursul acestuia urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2016.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, având în vedere că în esență exprimă doar dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de insolvență și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii recurate și urmează a fi respinsă.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea recurată este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către lichidatorul FPC "Vica" SRL - Igor Bulgaru și a menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2016.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către lichidatorul Firmei de Producție și Comerț "Vica" Societate cu Răspundere Limitată în procedura falimentului – Igor Bulgaru.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2016, în pricina civilă a Firmei de Producție și Comerț "Vica" Societate cu Răspundere Limitată cu privire la intentarea procesului de insolvență.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Ion Druță

Nicolae Craiu

Mariana Pitic